

Internet & Social Media

Shiur# 344 | Nov 6th 2021

רש"י פרשת תולדות פרק כח פסוק ה

אם יעקב ועשו - איני יודע מה מלמדנו.

שולחן ערוך יורה דעה הלכות תלמוד תורה סימן רמו סעיף ז

אין מלמדין תורה לתלמיד שאינו הגון, אלא מחזירין אותו למוטב ומנהיגין אותו בדרך ישרה ובודקין אותו וכו'.

רש"י פרשת תולדות פרק כז פסוק ג

שא נא - לשון השחזה וכו' חדד סכינך ושחוט יפה שלא תאכילני נבלה:

רש"י פרשת וישלח פרק לו פסוק ג

בשמת בת ישמעאל - ולהלן קורא לה מחלת. מצינו באגדת מדרש ספר שמואל (פרק יז) שלשה מוחלין להן עונותיהם גר שנתגייר, והעולה לגדולה, והנושא אשה, ולמד הטעם מכאן, לכך נקראת מחלת שנמחלו עונותיה:

רמ"א אבן העזר הלכות קידושין סימן סא סעיף א

ונהגו שהחתן והכלה מתעניין ביום חופתו:

באור הגר"א אבן העזר סימן סא ס"ק ו

ונהגו כו'. מירושלמי דביכורים חכם חתן ונשיא מוחלין להן ע"כ עונותיהם חתן שנאמר ויקח את מחלת כו':

רש"י פרשת תולדות פרק כח פסוק ט

על נשיו - הוסיף רשעה על רשעתו, שלא גירש את הראשונות:

Selected audio from our listeners

Answers to the Questions

Answers to the Questions 1 *click here*

Answers to the Questions 2 *click here*

Answers to the Questions 3 *click here*

Answers to the Questions 4 *click here*

Answers to the Questions 5 *click here*

Answers to the Questions 6 *click here*

Answers to the Questions 7 *click here*

Answers to the Questions 8 *click here*

Answers to the Questions 9 *click here*

Answers to the Questions 10 *click here*

Answers to the Questions 11 *click here*

Answers to the Questions 12 *click here*

Answers to the Questions 13 *click here*

Answers to the Questions 14 *click here*

Answers to the Questions 15 *click here*

Answers to the Questions 16 *click here*

Answers to the Questions 17 *click here*

Answers to the Questions 18 *click here*

Answers to the Questions 19 *click here*

Comments on the Shiur

Comments on the Shiur 1 *click here*

Comments on the Shiur 2 *click here*

Comments on the Shiur 3 *click here*

Comments on the Shiur 4 *click here*

Comments on the Shiur 5 *click here*

Comments on the Shiur 6 *click here*

Comments on the Shiur 7 *click here*

Comments on the Shiur 8 *click here*

Comments on the Shiur 9 *click here*

Comments on the Shiur 10 *click here*

Comments on the shiur 11 *click here*

Shiur suggestions

Suggestion 1 *click here*

Suggestion 2 *click here*

Selected emails from our listeners

Answers to the Questions

Riddle 1:

עוד תמוה למה דוקא אשה זו נקראת מחלת, ולא הראשונות.

וראיתי ביאור מכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש (לקוטי שיחות ח"ה ע' 170 ואילך, ח"ל ע' 162 ואילך, חל"ה ע' 113 ואילך) שהטעם שענין המחילה נרמז דוקא בשם אשתו – "מחלת" (ולא בשמו של עשו, ולא בנשיו הראשונות) – הוא כי רק נמחלו עונותי' של מחלת אשת עשו, כי רק היא עשתה תשובה בעת הנישואין.

ובפרט לפי הגירסא בפירש"י בכמה כתבי יד: "שנמחלו עונותיה" (ולא "עונותיו"), שמשמע מזה שרק עונותי' נמחלו ולא של עשו, והיינו לפי שהיא היתה כשירה, משא"כ עשו שנשאר רשע. [ולהגירסא ברש"י "נמחלו עונותיו" – צריך לומר, שמחילת עונותי' של מחלת (מפני תשובה שלה) נמשכה גם על עשו. ועצ"ע].

וימתק ע"פ דיוק ברש"י ס"פ תולדות: "הוסיף רשעה על רשעתו" – מדכתב "על רשעתו" ולא "על רשעותיו", מוכח שהניקוד בתיבת רשעה הוא: רי"ש בחיריק (רשעתו של עשו – ולא בשבא, אשתו רשעה). [ועכצ"ל שגם בעל החהע"ג שם סובר כן, וראה בארוכה בלקוטי שיחות שם].

והרשעה היא דכשם שנישואיו הראשונים היו מעשה צביעות (שיאמרו שמתנהג כיצחק אביו (פירש"י כו, לד)), כך גם בנישואי מחלת הוסיף רשעות מעין רשעתו הקודמת, שלקח אשה כשירה רק כדי שיאמר יצחק שחוזר בתשובה, בה בשעה שזה לא הי' אלא צביעות, שהרי "לא גירש את הראשונות". כלומר: נישואי אשה כשרה בה בשעה ששאר נשיו אינן כשרות מורה שנישואין אלו הן צביעות ורשעות.

ועיין בארוכה בלקוטי שיחות שם, ביאורים נפלאים.

Riddle 2:

איתא בז"ח (שה"ש א, ג) שהבגדים היו של יעקב, והיו אצל עשו בגניבה.

I would like to suggest the following solutions:

1) Regarding chosson fasting on wedding day, we learn from Eisav that this is a day when one gets forgiven, however that does not mean that we should emulate Eisav's behavior! The point is that since we understand that it is a day of forgiveness, it

is appropriate that one should be in "Teshuva-mode", and fasting is one aspect of that. Indeed Eisav should have fasted, but we know he didn't always do what he was supposed to!

2) Regarding Rivkah giving Eisav's coat to Yaakov, if we follow the view (mentioned by Rashi) that Yaakov was rightfully entitled to the firstborn's bracha because he purchased the Bechora from Eisav, then we can say that implicit in Eisav's sale of the Bechora was the right for Yaakov to utilize Eisav's assets, if necessary, to obtain whatever is rightfully associated with the Bechora. Therefore, since Yaakov was now entitled to get the firstborn's bracha, and since Rivkah and Yaakov determined that the only way for this to occur was for Yaakov to wear Eisav's coat (in order that Yitzchak should think he is Eisav), Yaakov was legally entitled to make use of Eisav's coat in this specific context.

Mordechai Kushner

Wesley Hills, NY

1) In terms of your question about why it seems a chosson only gets kappara through teshuva (since he fasts) when Esav clearly sinned right afterwards, I saw two good answers:

A) the sefer Peninim Mibeit Midrasha (pgs 213-214) notes it's not necessarily true that a Chosson has to do teshuva. This is really a machlokes Acharonim (See the Even Yisrael 7:36:9). If so, really esav received kappara without any teshuva, and the same is true for a chosson. Why then does he fast? Because fasting is just a way to signify the kedusha/significance of the day. A precedent to this can be seen from shitas Rebbe in Yoma 85b who thinks that Yom Kippur is mechaper all aveiros without doing Teshuva. But obviously he still requires one to fast, as that's a pasuk. You see we sometimes fast despite that the kappara will occur without any teshuva.

B) Even if you say that a Chosson doesn't get automatic kappara, the Torah Temimah here explains that the drasha really just tells us that a Chosson's wedding day is

mesugal for kappara but still needs to be earned in some way. However, that kappara can be earned through mitzvos or other zechuyos besides for Teshuva. The drasha teaches that Esav received kappara because he specifically married Yishma'el's daughter as a fulfillment of kibbud av (וירא עשו כי רעות בנות כנען בעיני יצחק אביו וילך וגוי ויקח) (את מחלת). That zechus combined with the segulah of the day gave him kappara, even though he continued to do other sins as you pointed out from the next Rashi. A chosson therefore fasts in order to similarly accumulate zechuyos so that he'll get the kapparas avonos, but again that zechus doesn't necessarily have to be through teshuva.

2) In terms of how Rivka could be שולה יד בפקדון, the simplest and I think correct answer is that she was doing it to fulfill the nevuah she was told "ורב יעבוד צעיר." The Ramban has a yesod in multiple places that if one is given a nevuah or dream, then one is allowed to do what would otherwise be an aveirah to fulfill what you know is the ratzon Hashem. He uses this to explain why Yosef violated kibbud av and never told him that he was alive in Egypt (in order to fulfill his dream of the sheaves bowing down to him without his father before the dream where his second dream where his father is represented bowing down as well), and he also says the Egyptians wouldn't have been punished for mistreating klal yisrael if they were doing so to fulfill the nevuah of ועבדום וענו אותם. Accordingly, Rivka's fulfillment of רב יעבוד צעיר through shlichus yad isn't really a problem.

I also saw a fancier answer in the name of the Chasam Sofer that we know it was leil pesach, and you're allowed to use a משכון של נכרי on Pesach according to the Maharil quoted in MA 472:2. Since Esav was a nochri, this was מותר.

Kol Tuv,

Naftali Dembitzer

So first Q was Eisav didn't do Teshuva, but he got Mechila, why then do we Ashkenazim fast on our wedding day?

So indeed the GRA to EH 61 cites the Yerushami Bikkurim that ties it back to Eisav.

Simple answer to first question: yes, if we don't fast, then we're like Eisav who got mechila without doing teshuva! We don't want to be like Eisav!

But I think it's a very good question because Rav Ovadia Yosef in Yecheveh Daat quotes many sources establishing that the main custom among the Sephardim was and is/ought to be

Second Q

I wanted to suggest maybe through Midrash that the question assumed that Eisav owned the clothes. But I don't think that's true, (a) Eisav stole them from Nimrod (b) They belonged rightfully to Yitzchak.

את בגדי עשו בנה הגדל החמדת אשר אתה בבית

רש"י - ד"א שחמד אותן מן נמרוד:

actually, they were stolen from Nimrod. and Nimrod stole them from Adam haRishon.

So actually they belonged to Yitzchak, the son of Avraham, the son of Noach... etc back to Adam. They didn't belong to Eisav at all. and Rivka was Yitzchak's wife, and she was okay with letting one of her sons use the clothes, she gave reshut to Yaakov or Eisav to use the clothes when they wanted to use them.

Joshua Skootsky

Some answers to the riddles of the week:

1) Perhaps one answer is that in addition to the Yerushalmi, the following Bavli is another Talmudic source for a chasan's sin being forgiven:

אמר רבי חמא בר חנינא כיון שנשא אדם אשה עונותיו מתפקקין
שנאמר מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מה' במערבא כי נסיב אינש
איתתא אמרי ליה הכי מצא או מוצא מצא דכתיב מצא אשה מצא
טוב מוצא דכתיב ומוצא אני מר ממות את האשה

Rashi writes on the the word "mispakekin" that

מתפקקין - נסתמין לשון ויפק כמו פוקקין הנקבים
(שבת דף קכה:):

To explain the use of that specific word and Rashi's explanation of it, Rav Yoshiyahu Pinto explains (Kesef Nivchar, Chayei Sarah, Derush 2) that the gemara specifically described the sins as being "mispakekin" because they are not forgiven entirely but merely "closed up"--and if the chasan does not do teshuva, they are taken right back out. Perhaps, notwithstanding the Yerushalmi, the fasting is done as a precaution for this Bavli (and for the other reason brought for the practice: the groom and bride not getting drunk).

גלוס וכיחך טלוס וכל יסר לך טלוס . . . והנה כתבאר מתוך
המאמר שכל סלימות האדם תלוי בזווגיותו הפרוי בלא אשה
טרי בלא טובה ובלא כפרה וכסמיטא אשה ית לו כפרה בסחול
על פסוק למבצח קל מחלתו סב' כמחלת להם עונותיהם החתן
והאשה והחלך נמצא שבמחלות האשה מצא טוב וכפרה: חתן
הכרבה במאמה טהעמ בתחלת האדר . ויס לדיק דיק בן מצא
ליה לר' חמא האי דרטה דיקאמר כיון טמא אדם אשה עונותיו
מתפקקין וע"ך דהילל עונותיו מחללי כמו שכתבנו על מחלת
שהחתן כמחלים . עונותיו ומיה עבין זה של מתפקקין יורסי ז'
פירש עונותיו כסתמין ומיה ית ראי לומר מחללין כי מה נפקותא
היא להיות נסתמין נטק סאלת בטי מערבא פהיו שאלת לחתן
מצא ית מצא כריך לברקם להם טוב טעם ורעה חך אשגל לחתן
בן לילה ח' סמוך לכאן טיהי יודע אם מצא אשה טוב' או אשה
רעה כי זה לא יבחן עד המשך הזמן . וע"ך מה תועלת יס
בשאלתם דמה נפקת אם היא אשה טוב' גם בלא רביתם היא
טובה ואם מצא אשה רעה מה בידו של זה לעשות ואתו לחונתי
כעגרי קח מכערי ליה . ומה כונתם בזה כי לא דבר דיק הוא

Another answer, offered by many, is that Rashi (in some girsaos, and apparently the one used in the Headlines sources) says "avonoseha", implying that only she did teshuva and only her sins were mochel, not his. (Also, perhaps, why it is nirmaz specifically in her name.)

בשמת בת ישמעאל - ולהלן קורא לה מחלת. מצינו באגדת מדרש ספר שמואל (פרק יז) שלשה מוחלין להן
עונותיהם גר שנתגייר, והעולה לגדולה, והנושא אשה, ולמד הטעם מכאן, לכך נקראת מחלת שנמחלו עונותיה:

Alternatively, and appropriately given who you were asking the question to, the Pnei Menachem (Toldos, 5754) explains that non-Jews are not eligible for teshuva and offers Esav as an example. So perhaps we fast because, unlike Esav, we can do teshuva and thus can only get the mechila if we in fact do so.

(עי' יומא כ. וברש"י שם), ולשון הרמב"ם (הל' גירושין פ"ב ה"כ)
שנפשו של אדם מתאוה להתרחק מן העבירות, וזהו
החילוק שבין זרעו של יעקב לזרעו של עשו, שנפש
בני ישראל היא טובה בעלמם והחטא אינו אלא
מקרה, אולם אצל עשו הוא להיפך, שגם בשעה שנשא
את מחלת ומחלו עוונותיו הוסיף רשעה על רשעתו,
שארש נפשם של הרשעים איותה רע ויסודם שקר
ולפיכך לא שיך אצל עשו וכל הגויים תשובה, ורק
אצל בני ישראל שפנימיותם טובה ושורשם אמת
מועילה תשובה, ודבר זה נתגלה ונתברר אצל יקום
איש לרורות, שארש נפש איש ישראל טובה ויכולה
תמיד לשוב ולהתעלות. אצל יוסף משיתא רימוהו

Finally, a fourth possible answer, based on the Torah Temima (28:9), is that while Esav may have married an additional wife and been "mosif al rishaso" in some sense, he also pleased his father by marrying a non-Canaanite woman. Perhaps this is what merited his teshuva and what we're trying to parallel with our fasting.

ויקח את מחלת. וכי מחלת שמה והלא בשמת
שמה, אלא מלמד שנמחלו לו כל עונותיו, מכאן
לחתן שמוחלין לו עונותיו¹ אינו מבואר כלל מה ראה
לדרוש שם זה בדרשא רחוקה כזו לכאורה, ואפשר לומר דאחרי
ששינה הכתוב שם אשה זו לשם המורה על מחילה, ורמז זה כאן
במקום ובענין שעשה עשו נחת רוח ליצחק, כמש"כ וירא עשו כי
רעות בנות כנען בעיני יצחק אביו וילך וגו' ויקח את מחלת בת
ישמעאל, וקיי"ל דאין הקב"ה מקפח שכר כל בריה.
(ב"ק ל"ח ב'), ולכן רמז כאן דמדעשה נחת רוח ליצחק בענין
נשואין בא השם המורה על מחילה להורות שעבור כבודו ליצחק
מחל לו הקב"ה אז על עונותיו, ולמדן אנו מזה דרך אגב לדעלמא
שאז עת רצון להקב"ה לשלם שכר טוב להחתן ולמחול עונותיו,
אכן כדי שיהי' האדם מצדו גורם לזה נוהגים שמתענים החתן
והכלה ביום חופתם, ועיין באה"ע ס' ס"א. .
(ירושלמי בכורים פ"ג ה"ג)

2) The Chasam Sofer asks this question and provides two answers: 1) that Esav was still somech al shulchan aviv and thus the garments actually belong to Yitzchak (and a wife can get a small hana'a from her husband's property without his knowledge); or 2) that the incident took place on Erev Pesach, during which there is a special dispensation on using the pikadon of a non-Jew. The first answer is a bit hard to understand as Esav was by that point married; perhaps he was simply an early adopter of the trend to move back in with one's parents.

ותקח רבקה את בגדי עשו וגו' אשר אתה צביה ותלבש
את יעקב בנה הקטן. יש לדקוק על רבקה אמרו
היאך נתנה ליעקב בגדי עשו אשר היא מופקדות אללה
צלי דעת בעלים. ואפשר לומר לפי מה דאיתא בצ"מ [י"ב
ע"ב] גדול וסמוך על שלחנו זהו קטן, א"כ כל אשר לעשו
היא של יצחק מהמת שסמוך על שלחנו היא, ומוחר להנות
מאשה הנאה מועטה שלא מדעת בעלה, דהיינו הנאה
לבישת בגדים על זמן קצר. אך לכאורה א"כ גם הנזיד
עדשים היא ג"כ של יצחק, וא"כ צמה קנה יעקב את
הבכורה ד). ואפשר לומר דלכן דקדק הכתוב צאמרו הלטימי

נא ופירש"י ז"ל אפהח פי ושפוך הרבה לתוכו, דהיינו שלא
רצה עשו להמתין עד שישב לאכול כדרך כל הארץ אלא
ציקש ליעקב שישפוך לפיו דהיינו הלעטה, וראוי ליעקב
שכר הלעטה, ואף שכר הלעטה הוא דבר מועט ואפשר
שאפי שיה פרועה אין צו, מ"מ י"ל לפי מה דאיתא [צש"ע
או"ה סי' שפ"ב ס"ה] מנן נח יכול לשכור אפי צפחות
משנה פרועה דגבי צ"כ ממון השוב מקרי. ועי"ל ע"פ מה
שפירש"י ז"ל דסעודת הבראה היתה שבישל יעקב ליצחק,
ואותה סעודה לריכה להיות משל אחרים, וע"כ הולך
יצחק להקנות אותן עדשים ליעקב על מנת שאין לו רשות
צם, ועי"כ קנה יעקב את הבכורה בדבר שהוא שלו ואין
לאציו רשות צו.

Others, including Rav Moshe Shternbuch (Taam V'Daas, Toldos), answer that the clothing was taken from Nimrod and thus didn't actually belong to Esav. (And taking them Nimrod's descendants isn't an issue either because they weren't in their

possession for some time or because they were non-Jews and there's no issur of shoel shelo mi'daas in the case of a non-Jew.)

ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדל (כו, טו)

ה, חתם סופר" זצ"ל תמה היאך רבקה התירה לעצמה לקחת הבגדים ללא נטילת רשות מעשו, והלוא שואל שלא מדעת הוא גזלן.
ובזוה"ק כאן (קמ"ב) מבואר דבגדים אלו של אדם הראשון היו, ובאו לידינו של נמרוד שצד בהם ציד, ועשו יצא לשדה והתגרה להלחם בו והרגו, וגזל הבגדים ממנו. והטמינם אצל רבקה, וכשהיה יוצא לציד היה לובשם. ויעקב כיון שהיה יופיו כעין יופיו של אדם הראשון, לכן כשלבשם העלו אצלו הבגדים ריח טוב כמו באדם הראשון. וכיום ההוא עשו לא לקח עימו הבגדים, ורבקה נתנה אותם ליעקב.

כשמע שהבגדים היו שייכים ליורשי נמרוד, ומונחים אצל עשו בגזל, ורבקה לא חששה לאיסור גזל מיורשי נמרוד משני טעמים, האחד שהם כבר לא היו ברשותם, והשני שאין איסור גזל מעכו"ם כשם שאין איסור לקחת אבידת עכו"ם, ואיסור גזל בעכו"ם אינו אלא כשהוא כעין, ויגזול את החנית מיד המצרי" שנוטל מידו בתורת גזילה, אבל לא כששואל ובכוונתו להשיב, מלבד כשיש בדבר חילול השם דאסור. וכאן בלאו הכי היה גדר של שואל שלא מדעת, ולא חששה לחילול השם שעשו הוא בנה.

A fourth possible answer, based on the Tanchuma (Tanchuma Buber Toldos 12) is that these begadim were in fact destined for service in the mishkan (since at that point bechorim were supposed to serve) and thus Yaakov had a right to them since he had purchased the bechora from Esav.

ועוד שנו רבותינו עד שלא הוקם המשכן היו הבמות מותרות והעבודה בבכורות, לכך הלביש הקב"ה לאדם בגדי כהונה גדולה שהיה בכורו של עולם, בא נח [ומסרן לשם, ושם] מסרן לאברהם, ואברהם מסרן ליצחק, ויצחק מסרן לעשו, שהיה בכורו, ועשו היה רואה את נשיו עובדות ע"ז והפקידן אצל אמו, כשעמד יעקב ולקח הבכורה מן עשו אמר רבקה הואיל שלקח יעקב את הבכורה מיד עשו, בדין הוא שילבש הבגדים הללו, שנאמר ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדול החמודות (שם כו טו), נכנס יעקב אצל אביו והריח בו, שנאמר וירח את ריח בגדיו ויברכהו וגו', מה בירכו ממה שקראו בענין ויתן לך האלהים וגו'.

A final, more simply answer could simply be that Rivka understood that giving Yaakov the coat was necessary to ensure the future of the Jewish people and thus relied on some kind of "eis la'asos". The Ramban in Miketz (42:9) uses an explanation along these lines to explain why Yosef did not reach out to Yaakov and let him know where he was: he knew from his dreams that going undercover in Mitzrayim was necessary for the future.

שנתקיים החלום הראשון הגיד להם לקיים החלום השני ולולי כן
היה יוסף חוטא חטא גדול לצער את אביו ולהעמידו ימים רבים
בשכול ואבל על שמעון ועליו ואף אם היה רצונו לצער את אחיו
קצת איך לא יהמול על שיבת אביו אבל את הכל עשה יפה בעתו
לקיים החלומות כי ידע שיתקיימו באמת גם הענין השני שעשה

Best,

David Birnbaum

Hi my name is Sruly Modes and I would like to offer a few answers to this week's riddles.

A) 1. R Chaim explains the reason to fast, since marriage only creates a situation were its easier to do teshuva, but not an automatic mechepar. The name machles doesn't alluded to Eisav actually doing Teshuva, rather to his situation of teshuva being easier.

2. R' Shteinman explains that although a Chasson gets Kaporah even without complete Teshuva, the fast ensures that he has "Herurai Teshuva", (this answers a different week's if "Herurai Teshuva" is enough, as there's a difference between a Chossan & regular person). Although Eisav continue his wicked ways, the Medresh says he was "dayta lesgair" which can't be literal as he was a "Yisroel mumar" rather it must mean "Herurai Teshuva".

3. R' Moshe Shternbach explains that a choson fasts to establish his mind set in marriage "leshem shmayim", as only then is he granted Kaparah. Although Eisav may have continued his wickedness, we do find that this marriage was some what "leshem shmayim" to be like his father.

B) 1. Since Rivkah knew b'navuah that the brachos must go to Yaakov, she assume taking eisavs coat to be hashem's will in this situation. The Nefesh Hachaim says that although the avos kept the entire torah, it was based on the understanding that it's Hashem's will, but not when they evaluated hashems will to do differently.

2. R' dovid Solovatick answers that Eisav must of stole from both yaakov and Rivka, and the halacha is that a Shomer may keep a pekodan as payment for a prior debt.

3. R' dovid gives another answer, that the Pasuk emphasis that the coat was with her "b'beis", to imply that tstipulated in the agreement to watch the coat was that she may use it as seen fit.

4. Based on the many Medrashim which imply that this coat was "bigdei kehuna", presumably this was included in the sale of bechora, therefore Rivka gave Ya'akov what was rightfully his. (We find this concept in the Medresh that Yaakov acquired the coat through his "massim tovim", which Meforshim explain to mean through his acquisition of the Bechorah.

5. Achronim answer based on the Halacha that a shomer may use a pekaton when necessary for its upkeep, that yaakov's wearing must of been "le'tzorach habeged"

1. the chassam sofer hints to the question. so the zoha says that the clothing actually belonged to odom horishoin and Nimrod used them when he fought and when esav defeated him he stole them off him, and he gave the to rivka to look after and he took them whenever he went out to fight, and yaacov was "ke'en yofi shel adam harishon" so when he wore them he had a reyach toiv like odom. and on that day esav didn't use them so rivka gave them to yaakov. so wee see the clothing belonged to the yorshei nimrod and esav had stolen them, and rivka was not oiver gezeilah for 2

reasons: 1. it was already not in the reshus of the yorshim, 2. there is no issur of gezeila from a non jew and just as there is no issur of taking a lost item of a non jew and the issur of gezel by a non jew is if he takes it from his hand betoiras gezel but not when he it "shoel" it and has intention of returning it, except when its a chilul hashem which is not applicable here

2. Esav was mechaven lshaim shomayim because he knew that his father didn't want him to marry into kena'an so he married bas yishmoel and someone that marries lesahim shomayim Hashem is moichel his avairios. also there is actually a machlokes between rav Shlomo Zalman and Rav Yisroel Yaacov fisher, Rav Shlomo Zalmon (yismach leiv pg. 45) holds that this mechila is only if teshuva is done just like yom kippur also needs teshuva, but Rav Yisroel yaacov fisher (in even yisroel) holds that its even without teshuva and he brings a re'aya from our parsha where mochalas marries esav and certainly esav didn't do teshuva as we see from rashi and the gemara in megillah that esav was a rasha from beginning till the end. Also Rav Chaim in derech Sicha (pg. 579) explains that although teshuva is needed we see from esav that whatever matzav a person is in he can do teshuva

הנה על קושיא ראשונה יע"ו בתורת משה להחתם סופר ריש פרשת ויצא וזלה"ק ויצא יעקב פירש"י בשביל שרעו' בנות כנען וכו' והאריך בזה נלע"ד עפ"י דאחז"ל מחלת בת ישמעאל שביום שנושא אשה מוחלי' לו עונותיו ודוחק בעיני לומר שנמחלו עונותיו של עשו כשנשא בת ישמעאל ורש"י פי' על נשיו לו לאשה הוסיף רשעה על רשעיות אבל נ"ל בהיפוך דהנה לא זכה יעקב עד עתה להשראת שכינה ולמראה הגדולה הזאת ולא מפני שלא הגיע זכותו של יעקב לכך אלא שעיקב זכות כבוד אב של עשו דכתי' ביבוש קצירה תשברנה ולחלוחית של זכיותיו של עשו מעכבי' ישועו' יעקב ואקדים מ"ש במקו' אחר הא דמאבד לדעת אין מתעסקי' בו ורע מרוצח אחר וקרא לא אמר אלא אך את דמכם לנפשותיכם אדרוש אלא משום כי כל החטאי' מתמרקי' בשעת מיתה וזה חוטא במיתתו באותו דבר שהי' לו לכפרה הוא חוטא ומורד ע"כ מתעוררי' עליו כל עונותיו ונבוא אל המכוון כי עשו בשעה שהי' ראוי למחול לו כל עונותיו היינו ביום נשיאת אשה אז חטא בזה להוסיף רשעה על רשעיות שלו וא"כ נתעוררו כל עונותיו ויבש קצירו וזכה יעקב למראה הנפלאה הזאת והיינו דפירש"י ע"י שבשביל שרעו' בנות כנען והלך עשו אל ישמעאל וגו' וק"ל עכ"ל, וע"ע בהליכות שלמה הלכות יו"כ פרק ד עמוד נ בהגהות למטה וז"ל ומזה יש ללמוד על כל הזמנים הידועים כמסוגלים לכפרת עוונות כחתן ביום חופתו וכן בהשתתפות בברית מילה שברור הדבר

שאינן זה אלא עם התשובה ופעם דרש כן בסעודת ברית מילה שאע"פ שבספר בני יששכר חודש תשרי מאמר ד אות ז הביא בשם מדרש שלאחר שנגזר על אליהו להופיע בכל ברית מילה אמר שאינו יכול להיות במחיצת חוטאים ונענו לו לכפר עוונותיהם של כל המשתתפים עייש מ"מ אי אפשר שיתכפרו בלא תשובה ונתווכח עמו הגה"צ רבי יחזקאל לעוינשטיין זל המשגיח דפוניביז והקשה דא"כ מה הועילה ההבטחה הרי עליו להופיע גם כשלא שבו הנמצאים בתשובה אבל רבנו אמר פעמים רבות שלדעתו צדקו דבריו וברור הדבר שאין הכוונה כפשוטה אלא רק וזה לשונו בענין זה בהערה שנדפסה בספר אוצר הברית להסרת הזוהמא השורה על החוטא עמי י"ז נפלא הדבר הרי ביוהכ"פ מפורש אמרה תורה כי ביום הזה יכפר עליכם וגו' ואפ"ה קיי"ל דלא מתכפר אלא בתשובה וא"כ איך יכולים לומר שהקב"ה הוא וותרן לבעלי עבירות חמורות הבאים להשמחה בברית שמוחל גם להם על עוונותיהם שהרי א"א לומר דכונתם דוקא עי תשובה דא"כ לא השיב לו הקב"ה על טענתו שאינו יכול לסבול חוטאים ופושעים שאינם עושים תשובה רק נראה כוונתם כדאיתא בתנא דבי אליהו הישר פ"ז שהוא סובל כל מיני סרחון חוץ מסרחון של חוטאים ופושעים ועל זה השיב לו הקב"ה שבשעה זו כשאלו יהיה עמהם יעביר מהם הקב"ה את הסרחון כאילו לא חטאו כלל ואף דבר זה הוא חשוב מאד ואשרי מי שזוכים לעלות ולהתעלה באותה שעה לשוב אל ה' ולהשאר במקום קדשו גם לאחר הברית עכ"ל ובשו"ת אבן ישראל להגרי"י פ"י ש"ל של"ט א"א ח"ז סי' ל"ו אות ט העיר ע"ז וז"ל פלא זה יש גם בהא דאמרו חז"ל דחתן מוחלין לו עוונותיו וזהו אפי' בלא תשובה דהרי ילפינן לה מעשו דכתיב ויקח את מחלת הביאו רשי בחומש דבודאי לא עשה תשובה דלכך כתבה התורה הילפותא אצל עשו וגם מפורש בחז"ל במגילה דף י"א ע"א על קרא דהוא עשו דהוא ברשעו מתחילתו ועוד סופו עכ"ל ברם עיין בב"ר סז יג הובא ברמב"ן בראשית לו ג דמפורש שבאותה שעה נתן עשו דעתו להתגייר ועיין במפרשים שם דהיינו שעשה תשובה ועיין גם בחופת חתנים סי' ו שכתב והדבר ברור ופשוט דאינו מכפר כי אם לשבים ולמאמינים במחילתו דלא עדיף מיום הכפורים עצמו, עיי"ש עוד, וע"ע בהגהות האמרי אמת על ספר פרדס יוסף פרשת וישלח עמוד תרנא וז"ל בשמת רש"י ולקמן קורין לה מחלת שלשה מוחלין עוונותיהם גר עולה לגדולה וחתן וכן הוא בירושלמי בכורים פ"ג ה"ג ועיין רש"י תולדות כ"ח ט וקשה אמאי כתוב הרמז בעשו וי"ל שר של עשו מקטרג על ישראל וכשרואה שגם לעשו מוחלין אינו יכול לקטרג עכ"ל"ק:

על קושיא השנית, הנה בתורת משה להחת"ס מבאר וזלה"ק בגדי עשו בנה הגדול אשר אתה בבית נראה האי אשר אתה בבית קאי אעשו שהוא עמה בבית וסמוך על שלחן אבותיו וא"כ כל מה שיש לו קנה אביו ע"כ שלטה בבגדי חמודותי' להלביש את יעקב כי שלה היו הבגדים ולא של עשו עכ"ל"ק

וע"ע בספר חבצלת השרון שכתב בזה"ל ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדול החמידות אשר אתה בבית הראנ"ח בספר הנותן אמרי שפר הקשה דהנה פרש"י שעשו הפקיד את הבגדים אצל רבקה והוציאה את הבגדים ונתנתם ליעקב ללבשם וקשה דהלא אלו הבגדים של עשו היו מופקדים בידה והיאך

נתנה רבקה את הבגדים הללו ליעקב וכתב ליישב עפ"י הא דתנן בב"מ כ"ט דהשומר צריך לטפל בכלים המופקדים אצלו וצריך לשטוח את הכסות לצורך הבגד ולזה לתועלת הבגד הוציאה הבגדים והלבישה את יעקב אכן לכאורה צ"ע בזה דהלא בב"מ ל מספק"ל אם מותר לשטוח את הבגד לצרכה ולצורך האדם ולא איפשטא, ודעת הר"מ בפ"ג גזילה הי"א דמספק אזלינן לחומרא ואסור וא"ב מספק היה אסור ליחן את הבגדים ליעקב וצ"ת, ואף גם זאת צ"ע דבאבן האזל בפ"ג גזילה שם כתב דדעת הרי"ף דלצרכה ולצרכו אסור מדינא כדמוכרח מסוגיא דפסחים כה וא"כ בודאי קשה היאך הלבישה רבקה את יעקב בבגדי עשו, ואשר נראה בישוב קושית הראנ"ח דהנה איתא בירושלמי מגילה פ"א הי"א דבגדי עשו החמודות היו בגדים ששימש בהם בכהונה גדולה וביאר בפני משה שכיון שהיה עשו בכור היה הוא מקריב קרבנות בבגדים הללו וא"כ נראה רכל עיקר מה שהיו בגדים הללו של עשו הוא לפי שהיה בכור וראוי לעבודה אך מאחר שמכר את הבכורה ליעקב שוב הבגדים שייכים ליעקב וממילא היה מותר ליעקב ללבוש הבגדים והוא מפורש במדרש רבה בפרשת ויחי ת"ז ס"ו על הכתוב ואני נתתי לך שכם חלק אחד על אחיך אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי ואיתא במדרש שיעקב נתן ליוסף את הבכורה ולבושו של אדם הראשון אשר לקחתי מיד האמורי זהו עשו שעושה מעשה אמורי בחרבי ובקשתי אלו מצוות ומעשים טובים הרי מבואר במדרש דהבכורה עם בגדי החמודות הרי המה חלק אחד ומישך שייכי להדדי ועמש"כ בעמוד ת"ג בזה וכתב שם בפירוש מהריז"ו שהוא מבואר עפ"י הירושלמי במגילה שם דבגדי החמודות בהם היה עשו משמש בכהונה גדולה וכמש"כ במדרש במדבר פ"ר פ"א מאדם עד שהוקם המשכן עבודה בבכורות והיו משמשים בכהונה גדולה בבגדי אדם הראשון וניתנו לשת וגו' ויעקב נטלה מעשו בערמה ומשמע שהוא בכלל מכירת הבכורה וזהו שאמר יעקב אשר לקחתי מיד האמורי היינו שקנאו מידי עשו יחד עם הבכורה ידו"ק נזה היטב לשון הכתוב דכתיב שרבקה לקחה את בגדי עשו בנה הגדול ונתנתם ליעקב בנה הקטן וכבר עמד בזה הרמב"ן הלמאי כתבה תורה שעשו היה בנה הגדול אך למש"נ נראה דהתורה באה להשמיענו דזהו עיקר זכותו של עשו בבגדים החמודות שהיה בנה הגדול וזה גופא מה שנתנבאה רבקה שיעקב יקבל את הברכות באשר באמת חלה מכירת הבכורה ויעקב הוא הבכור ולא עשו:

(וע"ע בספר הדרש והעיון (להגאון רבי אהרן לוויין זצ"ל הי"ד אבדק"ק ריישא וראש האגודת ישראל בפולין) וז"ל בהיותי עול ימים מורכב אכתפי דאבא סבא א"ז מאוה"ג ורשכ"י זצ"לח"ה (הוא הגאון בעל שו"ת בית יצחק) שמעתי ממנו שאמר בביאור דברי הכתוב הזה עפ"י מ"ש בעקדת יצחק פ' תצוה דהמדות של האדם נקראות בשם בגדים וכן מצאנו גם בלשון הכתוב צדק לבשתי וילבשני איוב כ"ט בכל עת יהי בגדיך לבנים קהלת ט' והנה מדותיו של יעקב הי' אמת וצדק יושר ומשפט ועוד מהמדות המעולות ומדותיו של עשו הי' שקר תרמית רמי' וכאלה מהמדות הפחותות וכאן הניעה רבקה את יעקב לבוא בערמה ולקחת את הברכה אשר לזה ההכרח הי' להשתמש במדותיו של עשו לזאת ספרה לנו התורה שהלבישה אותו בגדי עשו כלומר מדותיו של עשו, כשמעי הדברים האלה שאלתי את מו"ז

מאוה"ג זצלה"ה דלפ"ז יקשה הלשון החמודות שבמקרא וכי יתכן לקרות למדותיו של עשו כמקרא תרמית רמי' וכדומה בשם חמדות וע"כ אמרתי כי לדעתי יש לבאר אמנם המקרא כדרך שהאיר לנו מו"ז זצלה"ה אכן בסגנון מהופך כי כידוע כל מידותיו של עשו הי' פחותות גרועות ונשחתות אכן מדה אחת טובה היה לו אשר בה הצטיין מאד ועלה למעלה ראש והיא שהי' מכבד מאד את אביו כמו שמצאנו בילקוט שמעוני בפרשתנו אמר רשב"ג כל ימי הייתי משמש את אבא ולא שמשתי אותו אחד ממאה ששימש עשו הרשע את אביו והנה רבקה רצתה שיעקב בנה אהובה ישלים עצמו גם במדה זאת הטובה שאחז בה עשו ולא יהי' נופל ממנו לזאת צותה שיעשה הוא המטעמים לאביו במקום עשו אחיו להראות ולצייר כי גם הוא התלבש במדה הטובה הזאת ואוחז בה וע"כ אמר הכתוב בסגנון מליצי ובדרך רמז כי רבקה לקחה את בגדי עשו בנה הגדול החמדות אשר הי' אתה בבית כלומר את המדה הטובה שהי'תד לו והלבישה גם אותה את יעקב למען יהי' כלול בשלימות ולא תחסר בו כל מדה נכונה וייטבו דברי בעיני מו"ז זצלה"ה (ויקלסם:)

שמואל וורצבערגער , ווילימסבורג

Hi R' Dovid I would like to suggest answers to riddles A. The chasam sofah asks how were the yidden allowed to borrow from the metzriem without returning it, a Ben Noach has no kibush melchama? He explains since at the end of the shaila they were mekabel Torah they were konei with kibush like yisrael. I think here too leil pesach masei avos yakov borrowed since at the end of the shaila he was kovesh eisav as an eved! B. The medrash says these were bigdei bechora so it obviously belonged to yakov who bought the bechora.

Riddle 2. The medrash rabba when he brings the pshat about mochlas he starts that eisav wanted to be megayer therefore he married her sounds like he really tried doing teshuva. Afterward the medrash brings his mistake was that he didn't leave his old wives first. I think it means he had a mistake and thought she'll fix his first wives but the opposite occurred that hosif risha since he had no azivas Chet. So it doesn't sound like his teshuva was correct but it seems he was nimchal at the time basher hu shom.

Meir Krass

Comments on the Show

Reb Dovid:

I thought you had a very interesting podcast this past week.

You brought up a good point about the children that grow up with no internet etc, that their kedusha is that much higher.

You then said they would not become the gedolei hador...-- My question is as follows, as a Gadol Hador, wouldn't it be necessary to understand the society around them in order to properly lead their generation? In the future houses, apartment buildings will be built with updated technology- which may require internet, or wifi to operate-- not to accept that this technology is around and here to stay, can be damaging.

You spoke of the haskala, and as a Jewish history fan, the rabbi's were not ready for the changes that came and in my opinion many of them opted to shut down and turn inward rather than take the tools that the Torah provided and help the masses work their way through it. As a general rule, back then, the Jews were more educated than the people around them (even before going to university), and even today, our Torah forces us to be educated-- and part of being educated is knowing what is going on around us. Turning inward, or shutting down, in my opinion can not work, because its in our DNA to seek more knowledge. My opinion is to teach, use the tools that we have to show how things can be used for good and for bad. The Yetzer Hara is there, isnt it better to teach the children what the Yetzer Hara will try and do. It's our challenge as Gds children to make the choice, -- and only by choosing the side that is kadosh can we become the greatest we can be.

Thank you for your continued work and podcasts bringing these important issues to all Jews.

Have a good Shabbos.

Malki Sinensky

My next door neighbor is Rav Elyashiv's great grandson and has published many sefarim of Rav Elyashiv's Torah. I wanted to ask him who has the coat from Rav Kook. He told me that the whole story is "bubba maases".

Yaakov Bodenheim